

CLB-kleurzinonderzoek: Aanpassing van richtlijn wordt voorbereid!

Een voorsmaakje...

Dr. Cécile GUERIN
VWVJ

Kleurzinstoornissen

Aangeboren

8 % jongens
0,4 % meisjes

Verworven

bij talrijke oogziekten

Opsporing =
CLB-doelstelling

Toevallige "Case-finding"
(zeker verwijzen bij plots ontstaan van
kleurzinstoornis + visusdaling!)

Waarom kleurzinstoornissen opsporen?

- **Behandeling?** Geen
- **Gevolgen?**
  - Dagelijks leven
  - Verkeerssignalen
  - Beroepsleven
  - Op school

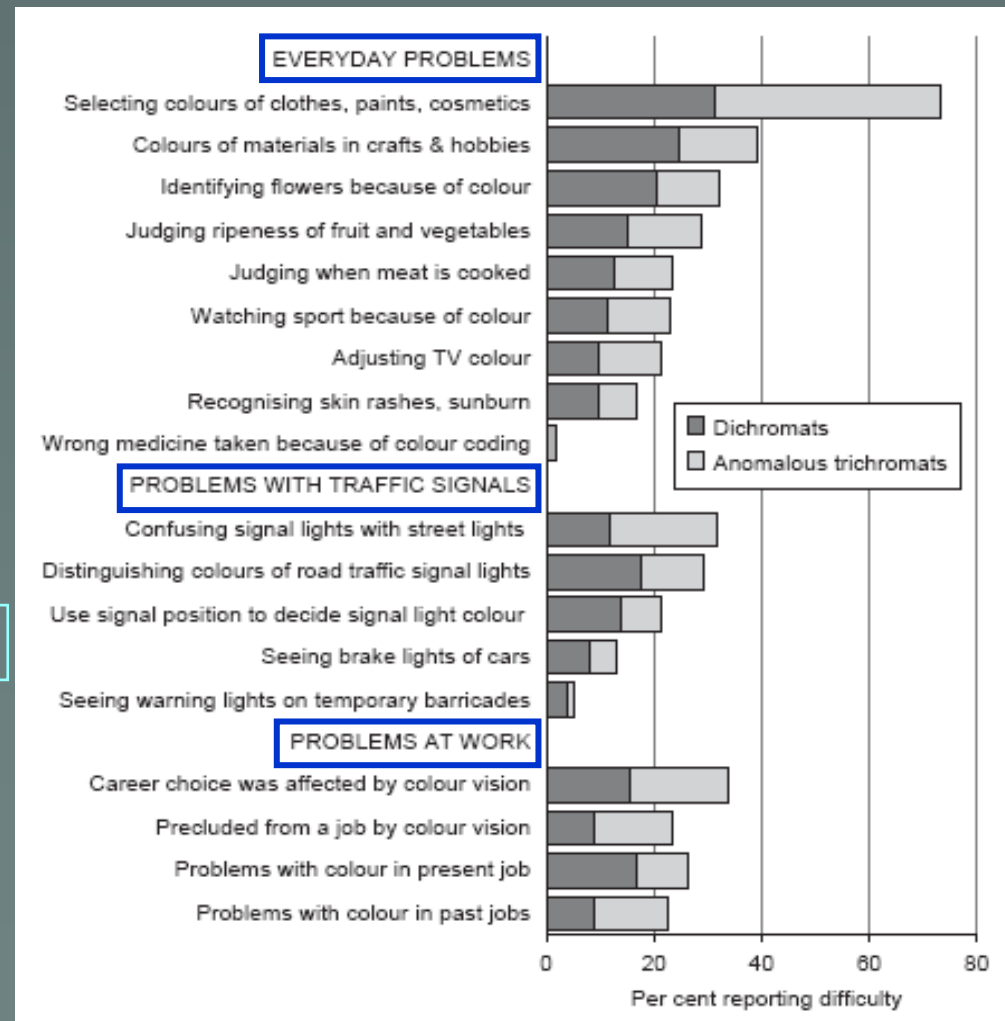

Zin om meer hierover te weten?

<http://www.kuleuven.be/jgz/ggs/>

→ Eindverhandeling Els Desseyn

Bron: Steward SM, Cole BL. What do colour vision defectives say about everyday tasks? *Optom Vis Sci* 1989; 66: 288-295.

Waarom kleurzinstoornissen opsporen?

---

vroegtijdig

- **Kleur op school:**

- Vaak gebruikt als didactisch middel

- **Bij kleurzinstoornis:**

- Kinderen ontwikkelen effectieve adaptieve strategieën
- Meestal geen invloed op schools presteren
- Mogelijk negatieve invloed op het leerproces en op de ontwikkeling van zelfbeeld

Hoe kleurzinstoornissen opsporen?

Opsporen van een afwijking

Normaal vs. afwijkend kleurenzicht

Ishihara-test

CLB

Stellen van de diagnose

Type en graad van de afwijking

Uitgebreide testbatterij

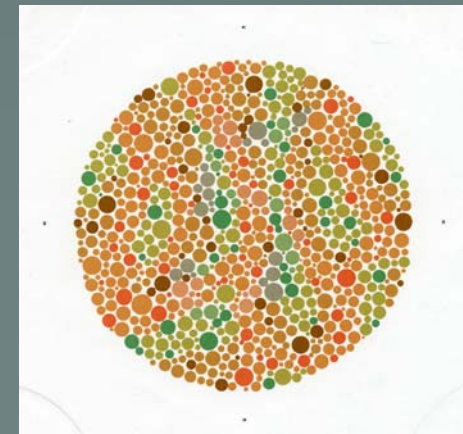
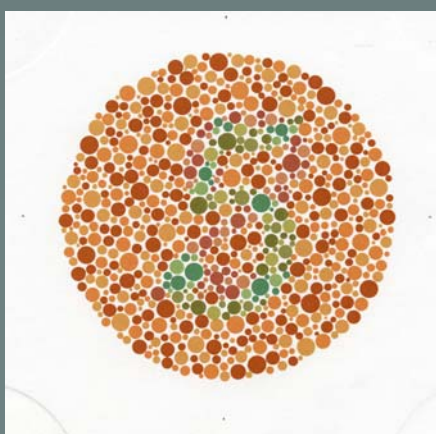
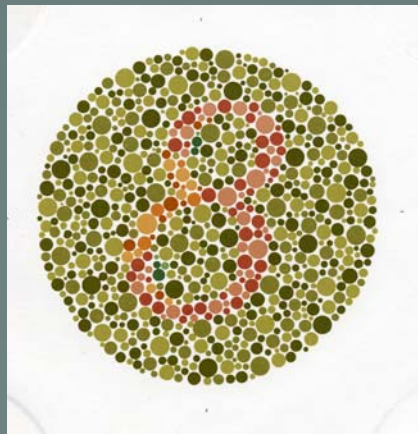
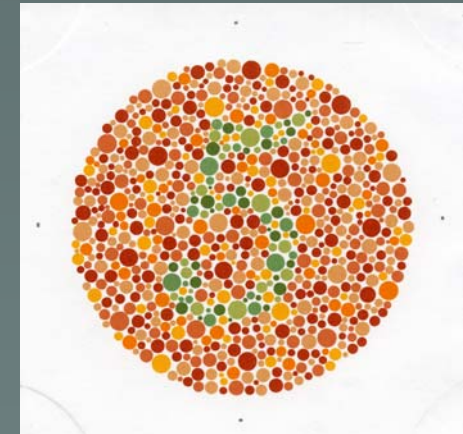
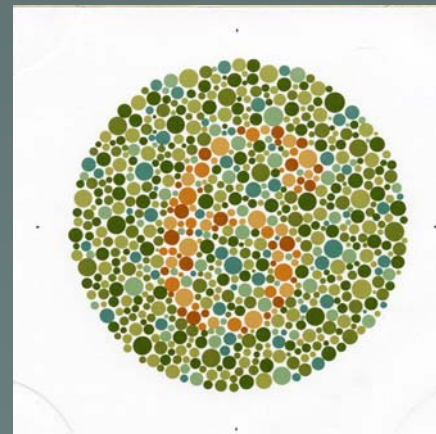
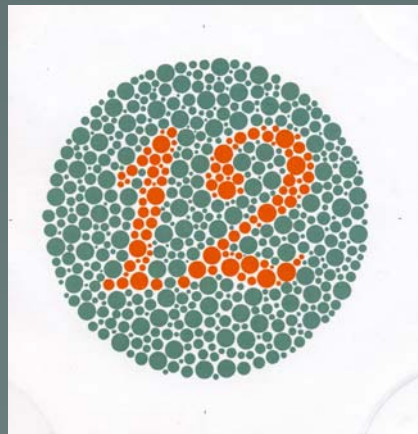

Gespecialiseerde dienst

CLB: Verkorte Ishihara test

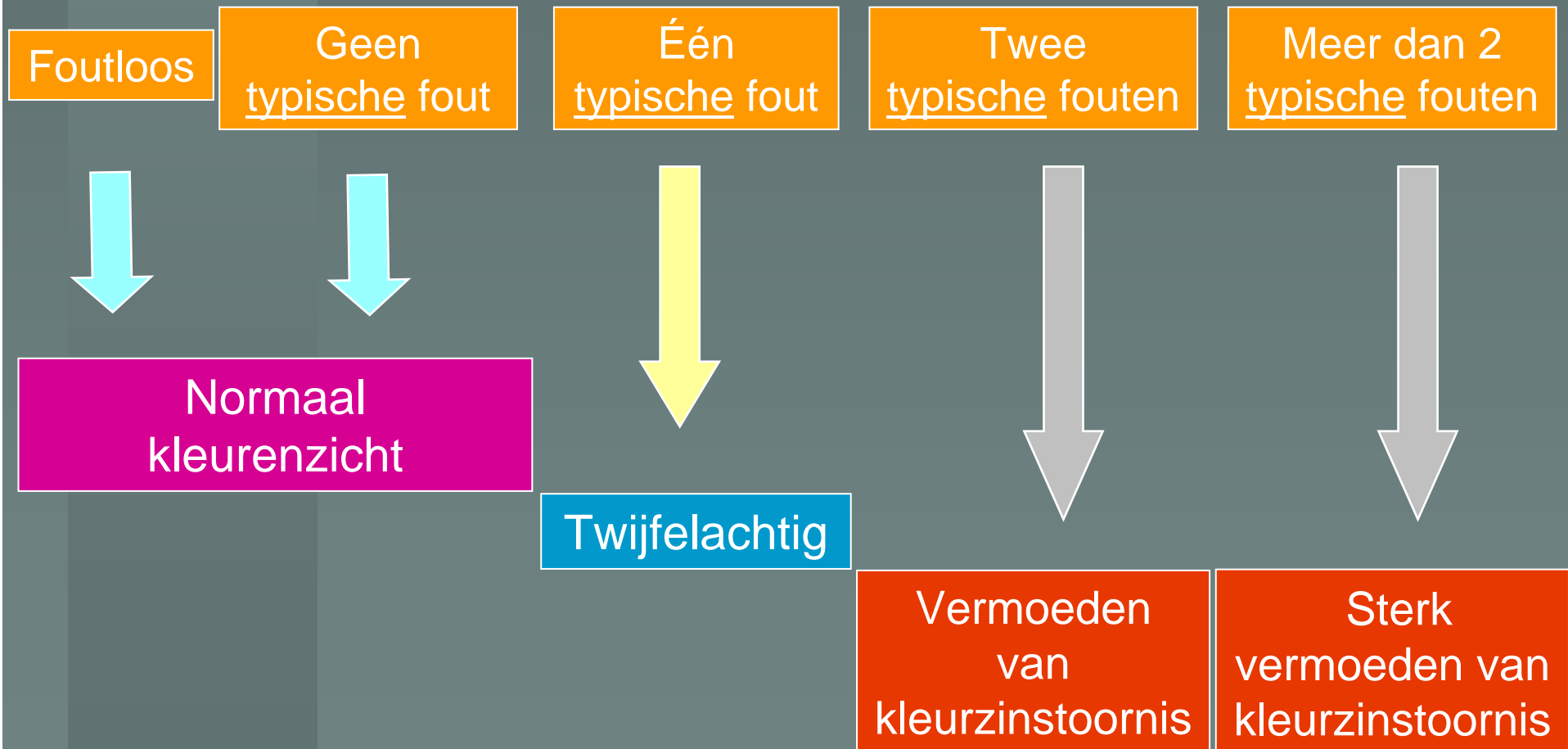

→ Selectie van 6 cijferplaten

Verkorte Ishihara-test (6 platen): Interpretatie

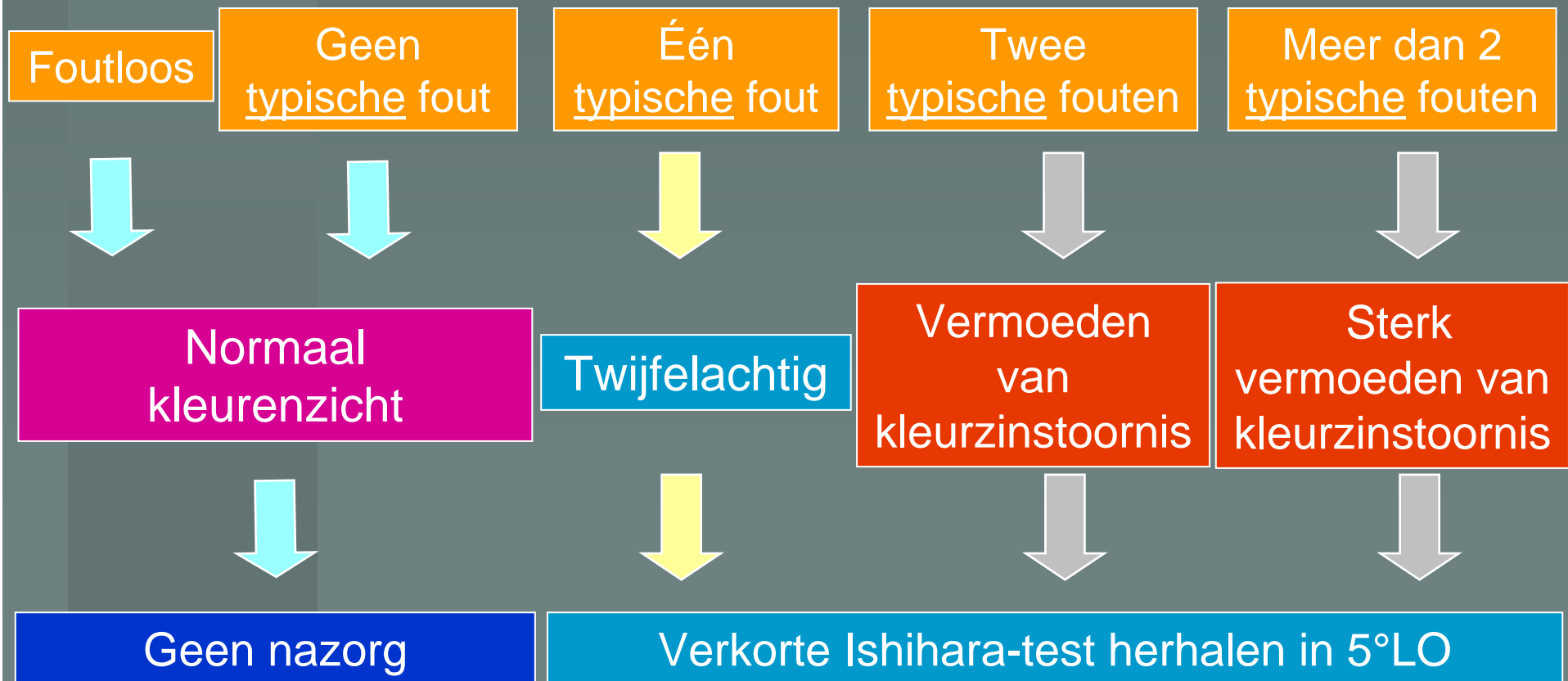
Hou enkel rekening met typische fouten!

Voorstel van NIEUWE stroomdiagrammen

- Op school
- Geen speciale belichting

Ishihara - 6 cijferplaten - 1^e leerjaar

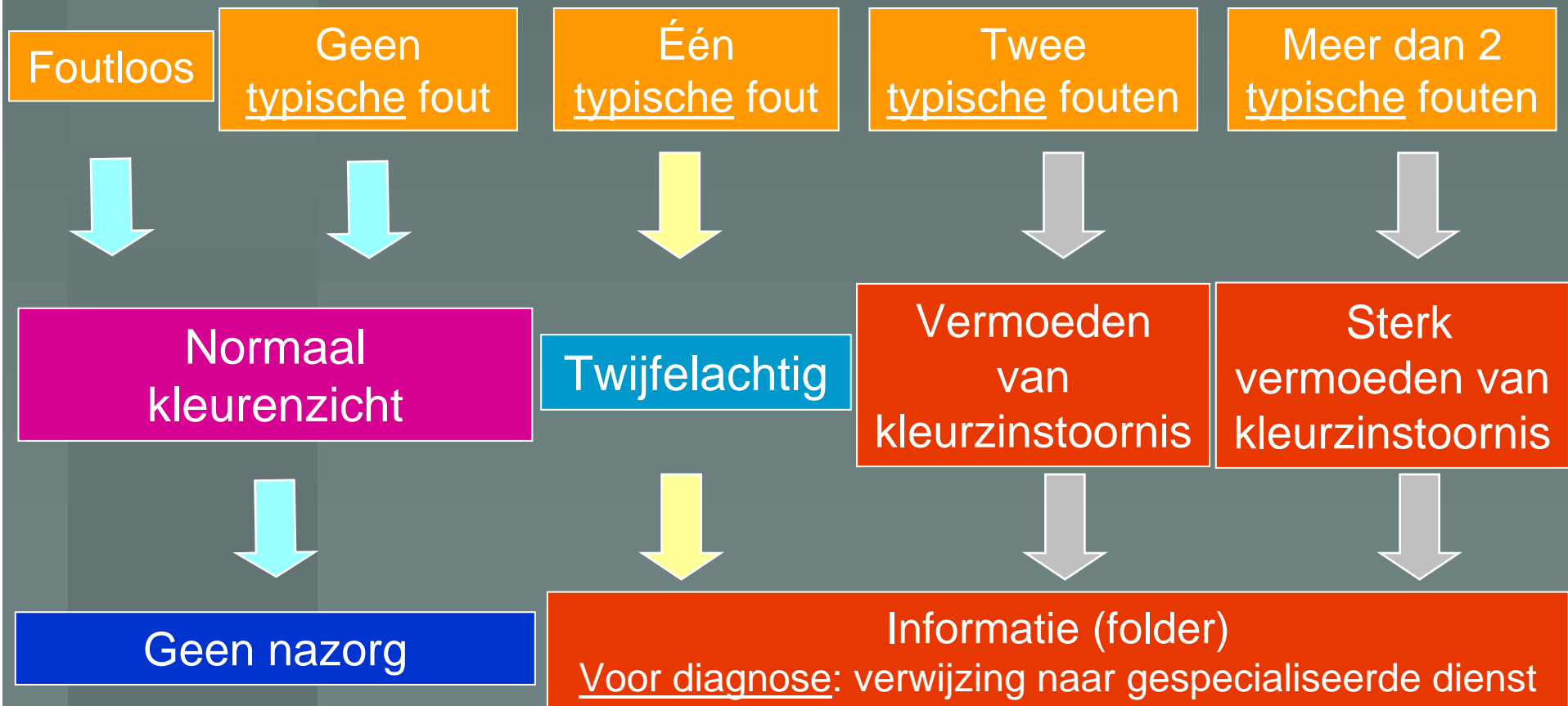

Voorstel van NIEUWE stroomdiagrammen

Enkel bij afwijkend resultaat in 1°LO

- Op het centrum
- Optimale belichting!

Ishihara - 6 cijferplaten - 5^e leerjaar

Wanneer kleurzinstoornissen opsporen?

Klas Leeftijd	1° KO 3j	2° KO 4j	3° KO 5j	1° LO 6j	2° LO 7j	3° LO 8j	4° LO 9j	5° LO 10j	...
Kleurzin- onderzoek				X				X	

Eventueel op vraag
(ouders, leerkrachten...)

Systematisch *
→ op school
(of op het centrum)

Bij afwijkend resultaat in 1°LO:
éénmalig hertesten
→ op het centrum

Op specifieke vraag van ouders
kan hertesten vroeger gebeuren
→ Selectief onderzoek
op het centrum

* cf. huidig wettelijk kader voor het CLB-kleurzinonderzoek

(Besluit van de Vlaamse regering tot bepaling van sommige opdrachten van de CLB van 17/03/2000)

Wanneer zullen de nieuwe richtlijnen van kracht zijn?

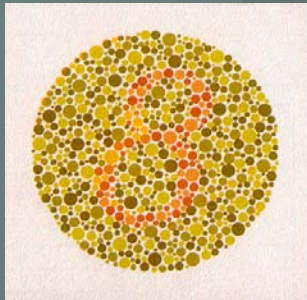
- Pas vanaf volgend schooljaar **(2007-2008)** !
- **Waarom niet vroeger?**
  - Eerst officiële consensus van 4 universiteiten
  - Aanvaarding door Overheid
  - Vorbereiding van implementatie:
    - Toelichten van de nieuwe richtlijnen
    - Stroomdiagrammen
    - Registratie: NICO + aangepaste formulieren (typische versus niet typische fouten per plaat)
    - Kaart voor matching van cijfers bij jonge kinderen
    - Reeks “vaak gestelde vragen” + antwoorden hierop...

Implementatie: Goed voorbereid is half gewonnen !

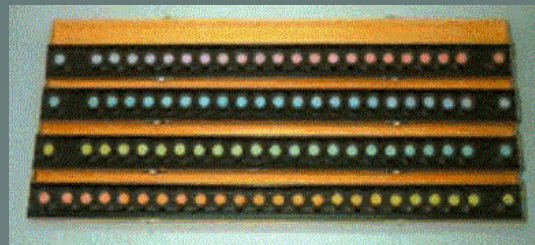
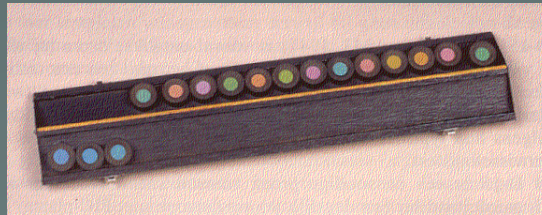
Kleurendeskundige

Uitgebreide testbatterij

PIC-tests

Rangschikkingstests

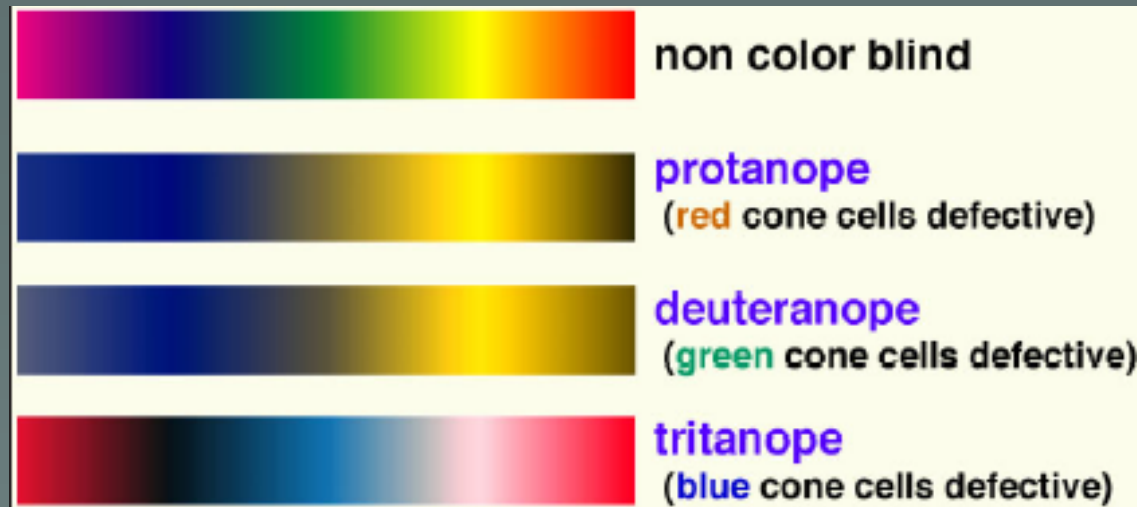

Anomaloscoop

- Zeer dure apparatuur !!
Daarom enkel beschikbaar in universitaire centra
- Betrouwbaar vanaf 8-9j

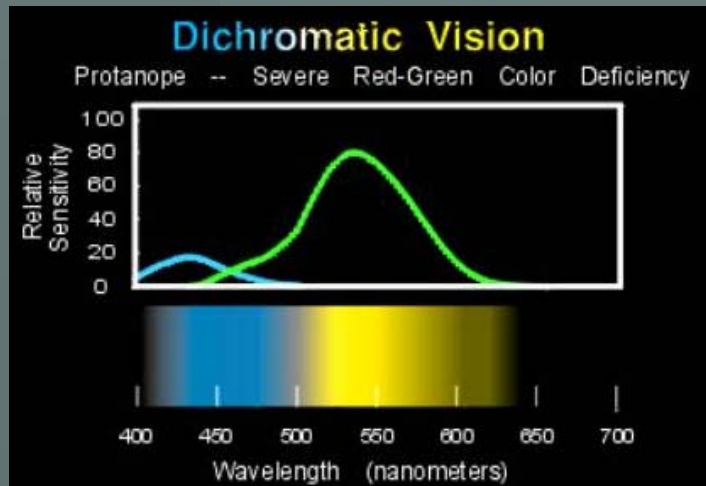
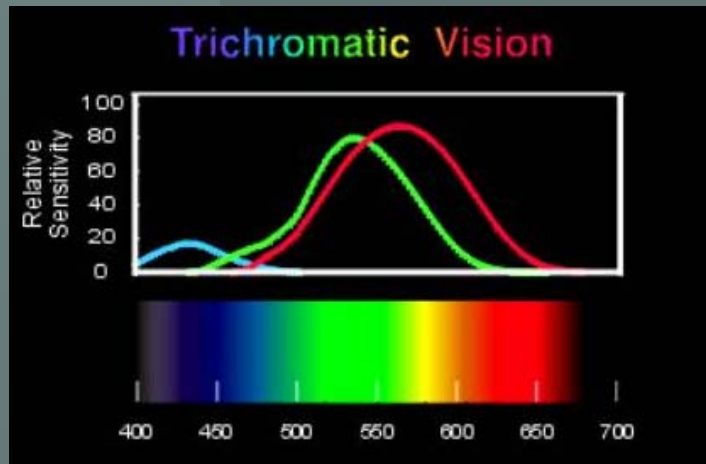
Gebruik van kleur op school... en elders!

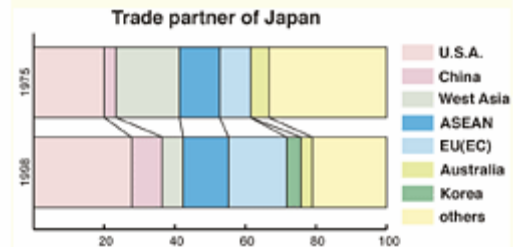
TIPS:

- Zorg voor een goed contrast tussen voor- en achtergrond
- Gebruik bij voorkeur geel, blauw, wit of zwart
- Kies voor hoge kleurintensiteit en heldere belichting
- Gebruik geen rood krijt op een zwart bord
- Op school: kleef de kleurnamen op kleurpotloden of stiften (kan ook als vergelijkingsmateriaal dienen)

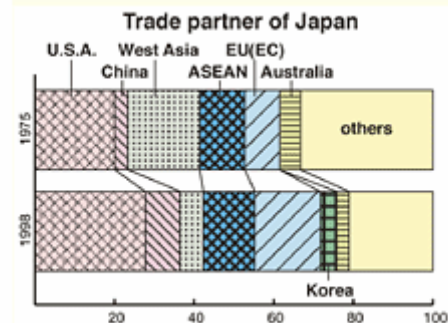
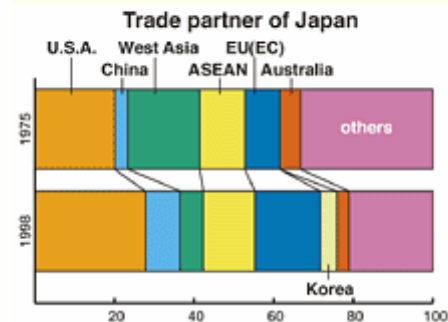
Gebruik van kleur op school... en elders!

Bad!

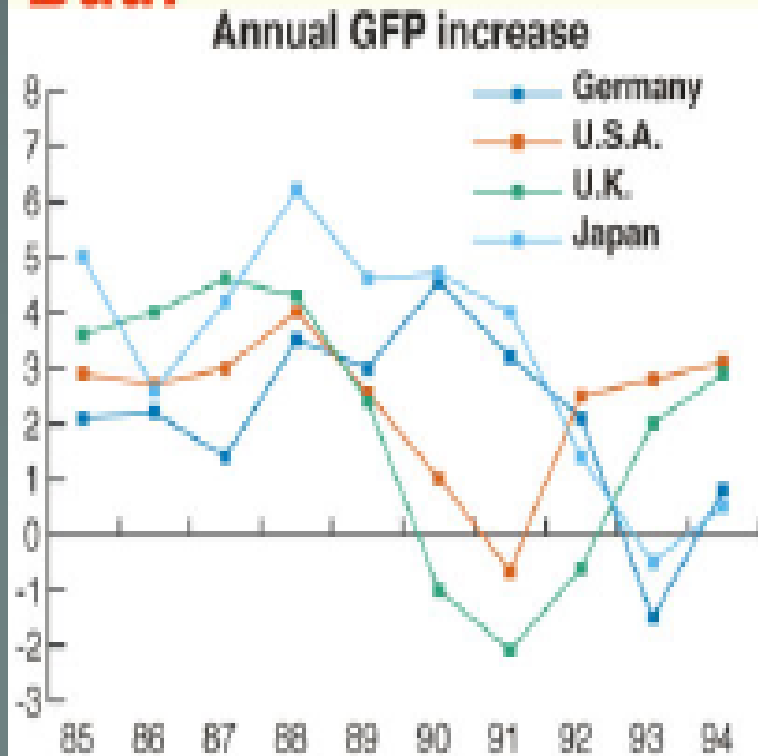

Good!

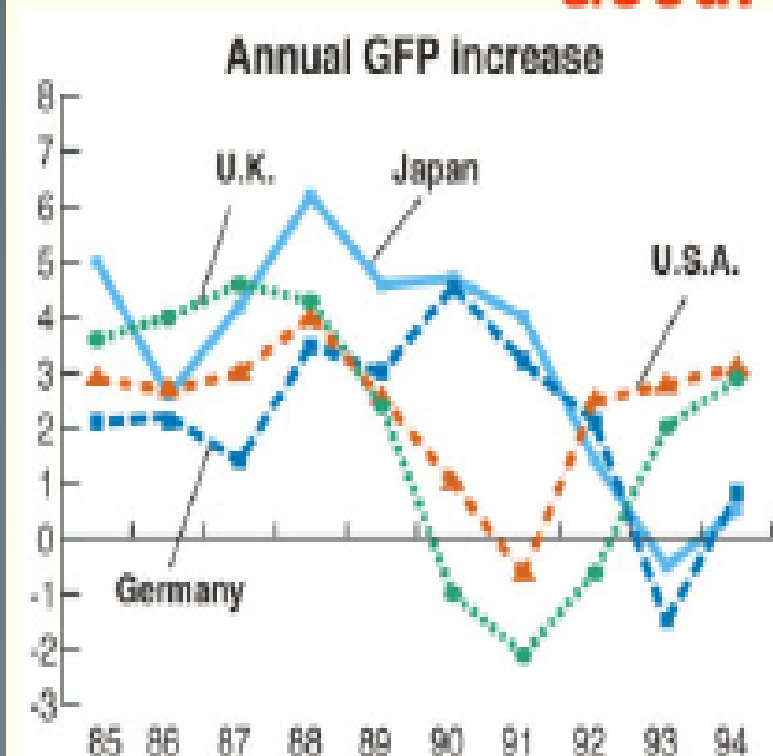

Gebruik van kleur op school... en elders!

Bad!

Good!

Gebruik van kleur op school... en elders!

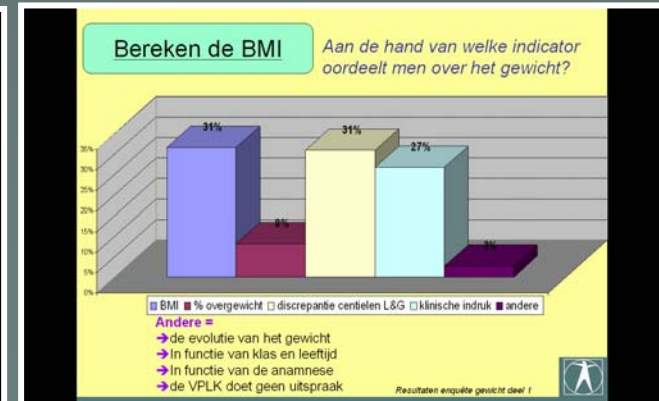
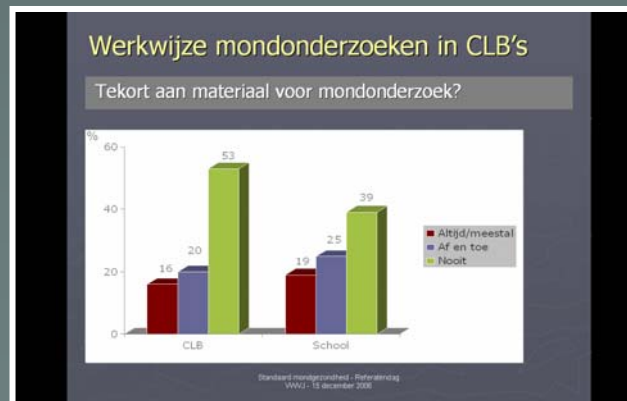

Zin om meer hierover te weten?

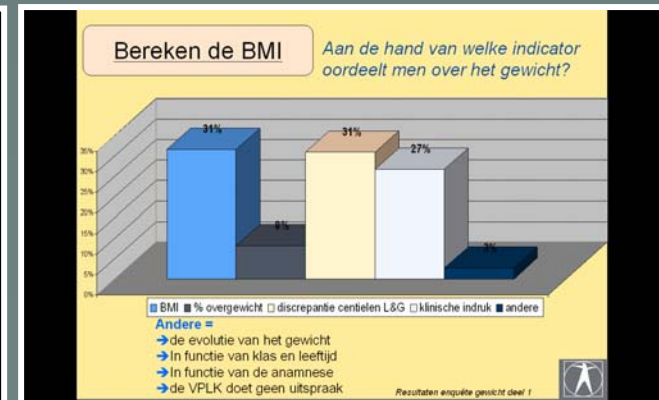
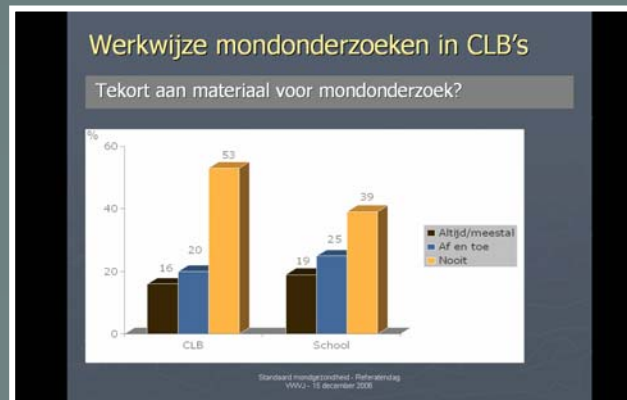
<http://www.vwvj.be/> → Ogen → Verruimde info: "Kleurgestoord? Beeldig voorgesteld"

<http://www.vischeck.com> → Softwareprogramma voor simulatie van kleurzinstoornis

Normaal kleurenzicht

Kleurzinstoornis
type deuteranopie

Bedankt voor uw aandacht !

The
Daltons